Проект!

Мотиви към проект на Наредба за реда за водене на регистъра по чл. 14, ал. 4а от Закона за закрила и развитие на културата

Причини, които налагат приемането на акта:

С промени в Закона за закрила и развитие на културата (ДВ, бр. 16 от 2024 г., в сила от 01.01.2025 г.) в чл. 14, ал. 4а е регламентирано задължението на министъра на културата за създаване, водене и поддържане на публичен електронен регистър на професионалните артисти и специалисти в областта на културата.

Наредбата се издава на основание чл. 15а, ал. 3 от Закона за закрила и развитие на културата след съгласуване с министъра на електронното управление.

Съгласно чл. 15а, ал. 1 от Закона за закрила и развитие на културата вписването, заличаването на обстоятелства и обявяването на актове в регистъра по чл. 14, ал. 4а се извършват по персонална партида на лицето в електронна форма.

Цели:

С издаването на Наредбата и създаването на публичния електронен регистър на професионалните артисти и други специалисти в областта на културата, бързо и ефективно ще се идентифицират всички практикуващите в сферата на изкуствата и културата лица. В дългосрочен план и при определени условия той ще може да послужи и като инструмент за придобиване на статут на артист.

Към настоящият момент без създаването на такъв регистър е невъзможно да се идентифицират лицата заети в сектора на изкуствата и културата, особено на артистите на свободна практика. Голяма част от тези артистите са на практика административно непроследими, с изключение на малкия процент регистрирали се като самоосигуряващи се лица. Голяма част от заетите в публичния сектор, са и артисти на свободна практика. Създаването на регистъра ще допринесе за идентификация на сектора като в бъдеще ще е основа за формулиране на реални политики в областта на изкуствата и културата.

Вписването в регистъра ще се извършва въз основа на подадено заявление по образец съгласно Приложеие № 1.

Освен задължителните за вписване обстоятелства по индивидуалната партида, Наредбата регламентира воденето на регистъра и начините за вписване и заличаване на обстоятелства.

На вписване в регистъра подлежат: 1. трите имена на лицето; 2. код на професията съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите; 3. форма на осигуряване; 4. основна дейност в сферата на културата.

В Наредбата са очертани основните дейности в сферата на културата, които се посочват от заявителите и подлежат на вписване в регистъра: сценични изкуства, музикални изкуства, литература, изобразителни изкуства, визуални изкуства, аудио-визуални изкуства, културно наследство, управление на културния продукт и техническо обезпечаване на културния продукт.

Вписванията и заличванията в регистъра ще се извършват от оправомощени от министъра на културата длъжностни лица

Очаквани резултати от прилагането на акта:

В краткосрочен план регистърът ще идентифицира практикуващите лица в публичния и частния културен сектор, а в дългосрочен ще послужи за анализ на сектора и заетите в държавните, общинските или частните културни организации и техният принос в икономиката на страната и ще бъде отправна точка за последващ мониторинг на процесите.

Заинтересовани страни:

Заинтересованите страни в този случай обхващат активната част от сектора на изкуствата и културата и могат да бъдат класифицирани като:

Самоосигуряващи се лица в сектора на културните и творчески индустрии - 4604 души по данни от Агенция по вписванията към април 2023.

Заети в публичен сектор - 5457 души по данни Министерство на културата – щатни бройки на делегирани бюджет.

Заети / наети в нефинансов сектор в изкуства и културно наследство (визуални изкуства, сценични изкуства, културно наследство) – 5757 души заети и 2941 души наети, в културни индустрии (в частта музикална и филмова индустрия) – 20 191 души заети и 17 446 души наети и в творчески индустрии (в частта дизайн) – 2030 души заети и 1082 души наети по данни предоставени от Обсерватория по икономика на културата на база официална информация от доклад на НСИ и са актуални към края на 2020.

Издаването на Наредбата по чл. 14, ал. 4а от Закон за закрила и развитие на културата ще има положителни (икономически/социални/екологични) въздействия като

идентифициране на заетите професионални артисти и специалисти за формиране на ясни политики във всички сфери на изкуствата и културата и ще създаде възможност за анализ и мониторинг на културния сектор, както и системно планиране на политики.

И при трите критерия съгласуваност, ефикасност и ефективност на Наредбата е с високо ниво на изпълнение.

Финансови и други средства за прилагането на новата уредба не са необходими.

За приемането на проекта на акт не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета на Министерството на културата, с което предложеният проект не води до въздействие върху държавния бюджет.

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз, тъй като към момента няма единна политика по отношение на индивидуалните артисти и специалисти на ниво ЕС. Проектът не съдържа разпоредби, транспониращи актове на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица на съответствието с правото на Европейския съюз.

На основание чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектите на наредба и доклад (мотиви) се публикуват на интернет страницата на Министерството на културата и на Портала за обществени консултации за срок от 30 дни.